

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 83 30

F: 01 478 83 31

E: gp.mju@gov.si

www.mju.gov.si

Številka: 010-64/2020/106

Ljubljana, dne 2. 6. 2023

EVA: /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Osnutek Metodologije za oceno učinkov predpisov na različna družbena področja – gradivo za obravnavo

1 Predlog sklepa vlade:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), na ____ seji dne _____, sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je potrdila Metodologijo za presojo posledic predpisov na različna družbena področja.
2. Metodologija se začne uporabljati začetkom uporabe aplikacije MOPED (Modularno orodje za pripravo elektronskih dokumentov).
3. Z začetkom uporabe Metodologije v okviru aplikacije MOPED, se preneha uporabljati aplikacija MSP test in posledično preneha veljati 5. točka sklepa Vlade RS št. 00404-2/2016/55, z dne 12. 1. 2017.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloge:

- predlog sklepa Vlade RS

Sklep prejmejo:

- Kabinet predsednika Vlade RS,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade RS,

- Ministrstva po seznamu.
2 Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v Državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorna za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Sanja Ajanović Hovnik, ministrica, Ministrstvo za javno upravo, - Urban Kodrič, državni sekretar, Ministrstvo za javno upravo, - Eva Treven, generalna direktorica Direktorata za kakovost, Ministrstvo za javno upravo, - Genovefa Ružič, vodja sektorja za kakovost predpisov in javne uprave, Ministrstvo za javno upravo - Slavko Patekar, sekretar, Ministrstvo za javno upravo.
3. b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4 Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5 Kratek povzetek gradiva:
V letu 2021 je Računsko sodišče RS opravilo revizijo na temo učinkov predlaganih predpisov na družbo, ki je za obdobje od 31. 05. 2012 do 30. 06. 2018 preverjalo ali je bila Vlada učinkovita na področju izvajanja analiz učinkov na družbo, s poudarkom na spremembah urejenosti področja priprave, sprejemanja in spremljanja predpisov. Računsko sodišče je podalo določena priporočila v smeri povečanja pozornosti usposabljanju zaposlenih za pripravo predpisov, vključiti v pripravo tudi ocene učinkov na informacijsko tehnologijo ter pripraviti ocene učinkov podobno kot MSP test tudi za ostala področja. Predmetni osnutek Metodologije za oceno učinkov predpisov na različna družbena področja je eden izmed predvidenih ukrepov iz Akcijskega načrta za izboljšanje postopka načrtovanja, priprave, sprejemanja in vrednotenja učinkov zakonodaje 2019–2022, ki ga je Vlada RS sprejela v juliju 2019 in naslavlja priporočila, ki jih je izdalo Računsko sodišče RS. Aktivnosti v zvezi s pripravo metodologije za oceno učinkov so bile v letih 2021 in 2022 usmerjene v izvedbo delavnic s člani delovnih skupin po posameznih področjih (izvedenih 30 delavnic), kjer so se pripravila metodološka vprašanja/izhodišča za celotno metodologijo za oceno učinkov. Tako pripravljen osnutek Metodologije je bil v juniju 2022 posredovana v širšo javno obravnavo. Prejeli smo predloge za dopolnitve oziroma predloge za spremembe s strani 24 pobudnikov. Do konca leta 2022 se je v proces priprave vključila še Služba Vlade RS za zakonodajo in podala odzive, do katerih se je MDS ponovno opredelila in pripravila nov osnutek metodologije, ki je bil v obdobju od 27. februarja do 17. marca 2023 dodatno medresorsko usklajevan. Po potrditvi metodologije s strani Vlade RS se bo pripravila aplikativna podpora metodologije in umestitev v sistem MOPED, kjer se bodo na elektronski način in na enem mestu pripravljali predpisi. Do konca leta tako sledi produkcija aplikacije, priprava priročniških navodil ter izvedba usposabljanj za pripravljalce predpisov. Struktura in vsebina metodologije sledi obvezni vsebini presoje učinkov predpisov določeni v 8.b člena Poslovnika Vlade RS. Cilj projekta je tudi razvoj informacijskih rešitev, in sicer aplikativne podpore vseh pripravljenih metodoloških vprašanj v aplikacijo MOPED, ki jo pripravljajo na Službi vlade Republike Slovenije za zakonodajo in bo edino in elektronsko orodje za pripravo predpisov. V načrtu je, da se opredeljevanje ocen učinkov z aplikativno podporo za pripravljalce predpisov olajša, hkrati pa odločevalci dobijo

čimveč informacij o možnih alternativnih predlogih in njihovih učinkih, da bi v toku sprejemanja zakonodaje lahko sprejemali čimbolj učinkovite odločitve.
Sledi še prenova **oziroma priprava priročniških navodil** za opravljanje predhodnih ocen učinkov ter **usposabljanja** javnih uslužbencev – pripravljalcev predpisov.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih,	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije,	NE
c)	administrativne posledice,	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja, ter konkurenčnost podjetij,	DA
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki,	DA
e)	socialno področje,	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA

7. a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6. a):

DA

I Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	- 185.000,00 €			
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za javno upravo	Operacija Uprava 2020 – projekt e-Predpisi	160282, 160283, 160284, 160285;	185.000,00 €	
SKUPAJ				
II. b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II. c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:/				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II. a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Gre za projekt e-Predpisi v okviru Operacije Uprava 2020 iz obstoječe finančne perspektive, ki se v letošnjem letu zaključuje.				
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: /				
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin: /				

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin - delovanje občin - financiranje občin	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE, - Združenju občin Slovenije ZOS: NE, - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE. Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9 Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Osnutek metodologije je bil objavljen na portalu gov.si in portalu Stopbirokraciji.si 17. 6. 2022, istega dne je bil posredovan v pregled (z rokom za oddajo pripomb do 18. 7. 2022) vsem ministrstvom, Varuhu človekovih pravic, Varuhu enakosti, KPK, Informacijski pooblaščenki, Uradu za demografijo, UMAR, SURS, Uradu RS za intelektualno lastnino, Zavodu RS za varstvo narave, Direkciji za vode, FURS, AJPes, širši zainteresirani javnosti: - CNVOS, - gospodarske zbornice (GZS, OZS, TZSLO, ZDS, ZDODS, Kmetijska zbornica), Zbornica za arhitekturo in prostor Slovenije, - sindikalna združenja, - skupnosti občin (ZOS, SOS, ZMOS), - Fakulteta za javno upravo, Fakulteta za družbene vede, univerze (LJ, MB, KP), - Društvo evalvatorjev, - Inštitut za ekonomska raziskovanja, Inštitut za okolje in prostor, Inštitut RS za socialno varstvo. Mnenja, predloge in pripombe so podali Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, in šport, Združenje občin Slovenije, Ministrstvo za infrastrukturo, Komisija za preprečevanje korupcije, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za pravosodje, Društvo evalvatorjev, Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za zunanje zadeve, Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za finance, Univerza na primorskem, Informacijska pooblaščenka, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za okolje in prostor, Zagovornik načela enakosti, Ministrstvo za zdravje, Generalni sekretariat vlade, Služba vlade za zakonodajo, Finančna uprava RS in Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino. Ministrstvo za obrambo in Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve sta podala mnenje brez pripomb. V obdobju od 27. februarja do 17. marca 2023 je bilo opravljeno medresorsko usklajevanje v sklopu katerega so se odzvali: Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za digitalno preobrazbo, Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo visoko šolstvo, znanost in inovacije, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Ministrstvo za finance, Ministrstvo za pravosodje, Ministrstvo za infrastrukturo in Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije.	
10 Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11 Gradivo je uvrščeno v delovni program Vlade:	NE

Sanja Ajanović Hovnik MINISTRICA	

PRILOGA 1

Številka:

Datum:

Vlada Republike Slovenije je na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22), na ____ seji dne _____, sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je potrdila Metodologijo za oceno učinkov predpisov na različna družbena področja.
2. Metodologija se začne uporabljati začetkom uporabe aplikacije MOPED (Modularno orodje za pripravo elektronskih dokumentov).
3. Z začetkom uporabe Metodologije v okviru aplikacije MOPED, se preneha uporabljati aplikacija MSP test in posledično preneha veljati 5. točka sklepa Vlade RS št. 00404-2/2016/55, z dne 12. 1. 2017.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Sklep prejmejo:

- Kabinet predsednika Vlade RS,
- Služba Vlade RS za zakonodajo,
- Generalni sekretariat Vlade RS,
- Ministrstva po seznamu.

Poslati po e-pošti:

- Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve, gp.mzz@gov.si,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, gp.mddsz@gov.si,
- Ministrstvo za zdravje, gp.mz@gov.si,
- Ministrstvo za finance, gp.mf@gov.si,
- Ministrstvo za obrambo, glavna.pisarna@mors.si,
- Ministrstvo za pravosodje, gp.mp@gov.si,
- Ministrstvo za javno upravo, gp.mju@gov.si,
- Ministrstvo za notranje zadeve, gp.mnz@gov.si,
- Ministrstvo za solidarno prihodnost, gp.msp@gov.si,
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, gp.mope@gov.si,
- Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, gp.mvi@gov.si,
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije, gp.mvzi@gov.si,
- Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, gp.mgts@gov.si,
- Ministrstvo za kulturo, gp.mk@gov.si,
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gp.mkgp@gov.si,
- Ministrstvo za infrastrukturo, gp.mzi@gov.si,
- Ministrstvo za naravne vire in prostor, gp.mnvp@gov.si,
- Ministrstvo za digitalno preobrazbo, gp.mdp@gov.si,
- Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, gp.mkrr@gov.si,
- Kabinet predsednika Vlade, gp.kpv@gov.si,
- Generalni sekretariat Vlade RS, gp.gs@gov.si,
- Služba Vlade RS za zakonodajo, gp.svz@gov.si,
- Statistični urad RS, gp.surs@gov.si

1. Izhodišče

V Sloveniji veljavna ureditev priprave predpisov od pripravljavcev zahteva, da poleg ocene stanja ter jasne opredelitve ciljev in načel utemeljijo tudi oceno učinkov. Kljub temu, da je kakovostna ocena učinkov odločilnega pomena, se učinki načrtovanih oziroma predlaganih zakonodajnih sprememb **zelo redko presojuje v skladu z obstoječim Priročnikom** za izvajanje presoje posledic predpisov in politik.

V letu 2021 je revizijo na temo učinkov predlaganih predpisov na družbo opravilo **Računsko sodišče RS**, ki je za obdobje od 31. 05. 2012 do 30. 06. 2018 preverjalo ali je bila Vlada učinkovita na področju izvajanja analiz učinkov na družbo, s poudarkom na spremembah urejenosti področja priprave, sprejemanja in spremljanja predpisov. Računsko sodišče je podalo določena priporočila v smeri povečanja pozornosti usposabljanju zaposlenih za pripravo predpisov, vključiti v pripravo tudi ocene učinkov na informacijsko tehnologijo ter pripraviti ocene učinkov podobno kot MSP test tudi za ostala področja.

Slednje je potrdila tudi **skupina strokovnjakov iz Odbora za regulatorno politiko iz OECD**, ki je na projektu STOP birokraciji v letih med 2016 in 2018 izvedla regulatorni pregled politik v Republiki Sloveniji.

Vsled podanih priporočil je sledila priprava **Akcijskega načrta** za izboljšanje postopka načrtovanja, priprave, sprejemanja in vrednotenja učinkov zakonodaje 2019–2022, ki ga je Vlada sprejela v juliju 2019.

Akcijskemu načrtu je nato sledila priprava **zagonkega elaborata projekta e-Predpisi in ustanovitev medresorske delovne skupine** (v nadaljevanju MDS) z imenovanjem področnih strokovnjakov, katero je v novembru 2021 imenoval takratni minister za javno upravo Boštjan Koritnik.

2. Projekt e-Predpisi

Projekt e-Predpisi poteka od novembra 2021 in je sestavljen iz **različnih faz**, nekatere se tudi časovno prekrivajo in v posameznem obdobju potekajo vzporedno.

KRAJŠI OPIS IZVEDENIH FAZ PROJEKTA:

Priprava metodologij za opravljanje ocen učinkov predpisov

Cilj te faze je dokončna uskladitev področnih metodologij za ocene učinkov in združitev v eno skupno.

Analiza tujih dobrih praks

V prvem koraku procesa realizacije ukrepa priprave metodologij za oceno učinkov predpisov je MJU **vsem članicam EU in tudi nekaterim državam izven EU posredovalo vprašalnik**, s ciljem identifikacije tistih držav, kjer je področje razvito v tolikšni meri, da bi lahko služilo kot primer dobre prakse. Po analizi prejetih odgovorov smo **desetim izbranim državam posredovali poglobljen vprašalnik**, katerega namen je bil pridobiti dodatne informacije glede postopka priprav ocen učinkov in kakovosti njihove priprave.

Izkazalo se je, da ima pet držav (Velika Britanija, Nemčija, Estonija, Slovaška in Avstrija) najbolj celovito razvite metodologije, ki bi nam lahko služile kot dobra praksa. Zato smo pripravili pregled podrobnega celovitega procesa ocen učinkov v teh državah. Ključne ugotovitve so bile v nadaljevanju predstavljene na uvodnih delavnicah in so bile zgled pri pripravi metodologije (presejalnih vprašanj) po posameznih področjih.

Delavnice

Cilj delavnic je bil, da skupaj s strokovnjaki za različna področja **so-ustvarimo** osnutek metodologije, dosežemo večjo ozaveščenost o pomenu priprave ocen učinkov in sprejemljivost metodologije med pripravljavci predpisov. Začetna podlaga za razprave na delavnicah so bile zaznane pomanjkljivosti v procesu priprave predpisov in uresničevanju načel Resolucije o normativni dejavnosti ter mednarodne prakse s tega področja.

V sodelovanju s Skupino Primera kot procesnimi strokovnjaki je sodelovalo **74 strokovnjakov** iz različnih resorjev in organizacij. Delavnice so se izvajale preko AV kanalov ter v živo v **obdobju od 12/2021 do 5/2022**.

Pri tem je bilo izvedenih več kot 30 delavnic ter usklajevalnih sestankov, potekale pa so v šestih krogih, od tega so bili prvi štirje **namenjeni pripravi metodologije**, eden celotnemu **procesu** priprave predpisov in eden pripravi osnutka **aplikativne podpore**.

Javna in medresorska obravnava osnutka metodologije

Osnutek metodologije kot eden od ciljev delavnic je bil **javno objavljen v obdobju od 16. 6. 2022 do 18. 7. 2022** z namenom pridobitve odzivov še ostalih resorjev, strokovne javnosti in tudi širše zainteresirane javnosti. Prispeli predlogi so bili v septembru smiselno upoštevani in vključeni v osnutek metodologije.

Novembra 2022 se je v proces priprave **vkjučila še Služba Vlade za zakonodajo RS** in podala odzive, do katerih se je MDS ponovno opredelila in pripravila nov osnutek metodologije.

Struktura in vsebina metodologije sledi obvezni vsebini presoje učinkov predpisov določeni v 8.b člena [Poslovnika Vlade RS](#).

Opozoriti veljala še na sklep vlade št. 35400-16/2018/5 z dne 31. 1. 2019, ki določa, da se je vlada seznanila s predlogom glede vključitve zelenega (okoljskega) testa v postopek priprave predlogov zakonov in podzakonskih predpisov vlade. Vprašanja iz zelenega (okoljskega testa) so bila smiselno vključena v predlog pričujoče metodologije za oceno učinkov predpisov na različna družbena področja. Pričujoče gradivo tako **vsebuje ključne elemente zelenega okoljskega testa**.

3. Nadaljnje aktivnosti v procesu priprave predpisov

Eden od ciljev projekta je tudi **razvoj informacijskih rešitev**, in sicer aplikativne podpore vseh pripravljenih metodoloških vprašanj v aplikacijo MOPED, ki jo pripravljajo na SVZ in bo edino in elektronsko orodje za pripravo predpisov. **Cilji projekta vključujejo tudi:**

- **prenovo oziroma priprava priročniških navodil** za opravljanje predhodnih ocen učinkov, kjer bodo opredeljene vsebinske obrazložitve in pojasnila. Dokument bo hkrati pripomoček za pripravljalce predpisov tako na usposabljanjih, kot kasneje za uporabo v praksi;
- **usposabljanja** javnih uslužbencev, ki bodo preko boljšega razumevanje ocene učinkov omogočala kvalitetnejšo pripravo predpisov. Usposabljanja se bodo izvedla po vzpostavitvi aplikativne podpore, predvidoma v jeseni 2023.

V zvezi s procesom nadaljnjih izboljšav priprave predpisov je za poudariti, da je v decembru 2022 Ministrstvo za javno upravo ustanovilo Strokovni svet za trajnostni razvoj javne uprave. Strokovni svet deluje kot posvetovalno telo ministrice za javno upravo, sestavljajo pa ga raziskovalci, profesorji, nevladne organizacije in drugi strokovnjaki z različnih področij v Sloveniji. Strokovni svet sestavljajo tri delovne skupine, med njimi tudi delovno skupino za kakovost predpisov, katere cilj je odpraviti pomanjkljivosti v postopku priprave predpisov in predlogov predpisov, politike, ki temeljijo na dokazih, ter si prizadeva za večjo zanesljivost za bolj vključujoče oblikovanje politik.